

kelig ville komme ind. Denne Tendens har for Eksempel faaet sit Udtryk i, at man har opgivet de rent fingerede Poster paa Finansloven, som naar Udgiften til Rigsdagen sættes til 200,000 Kr., skønt Alverden ved, at den virkelig bevæger sig omkring 400,000 Kr. Man opgiver ogsaa at opstille Balance paa det kongelige Teaters Budget, skønt det, som Alverden ved, altid paa Regnskabet udviser en betydelig Underbalance. Ogsaa paa et andet Punkt finder jeg rosværdige Tendenser i dette Forslag, nemlig paa Militærbudgetterne, hvor vi ere vante til at faa Forslag forelagte, som Regeringen maatte vide, at den ikke kunde faa gennemførte her i Tinget. Det her foreliggende Forslag indeholder kun, hvad Regeringen venter at kunne gennemføre, idet det er i ret nøje Overensstemmelse med tidligere Vedtagelser i dette Ting, saavel hvad de ordinære som de ekstraordinære Bevillinger angaar. Jeg nævnte før Teatrets Budget. Regeringen er jo tiltraadt paa et saa sent Tidspunkt, og dens Forberedelse af Forslaget har derfor ikke kunnet være saa indgaaende som ønskeligt var — Tiden har simpelt hen manglet dertil —, og jeg er derfor ikke blind for, at det ingenlunde kan forlanges, at der allerede paa dette Budget skal fremtræde et Udtryk for den fornuftige og rigtige Tanke, der tidligere er kommen frem i dette Ting og ogsaa er knæsat af Medlemmer af det nuværende Ministerium. Jeg vil blot henpege paa, at vi nu forhaabentlig staa overfor en ny Ordning af dette Spørgsmaal, at det forhaabentlig er det sidste Finanslovsforslag, hvori vi se Teatret figurere paa den gamle Maade, saaledes, at vi have den hele Risiko for Teatrets Drift, en Risiko, som Staten efter min Mening ikke faar noget som helst forstandigt Vederlag for, idet der hverken er det tilbørlige Udbytte i kunstnerisk og aandelig Henseende, og der ikke heller skabes nogen finansiel Betyggelse. Teaterdrift er en usikker og vanskelig Forretning, saavel i private Hænder som ogsaa og end mere i Statens. Det er mit Haab, at vi snart staa ved Afslutningen paa den Tid, da Staten driver Teaterforretning. Jeg har aldrig haft noget imod, at der ydes et Tilskud til det kgl. Teater, men det burde komme dertil, at det blev et virkelig fast Tilskud, der ikke overskredes, saa at det kgl. Teater ikke længer drives af Staten, men af et Konsortium, der faar et fast Statstilskud, som det maa komme ud af det med. Det er mange Gange sagt af kyndige Teaterfolk, at dette med stor Lethed vilde kunne lade

sig gøre. I en kunstnerisk forstandig og forretningsdygtig Ledelses Hænder vil Teateret udmærket kunne svare Regning, selv med et langt mindre Tilskud, end den nuværende Underbalance, og saa staa vi endelig paa fast og solid Grund. Lignende Tanker ere udtalte, hvis jeg ikke husker fejl, af den højtærede Kultusminister, medens han var Medlem af dette Ting, og jeg tror da, at det ikke er sangvinsk at haabe, at man fra Regeringens Side vil stræbe efter at faa denne Reform gennemført, der har ikke saa ringe finansiel Betydning og ogsaa kan have Betydning paa andre Maader.

Det er Synd at sige, at den højtærede Finansminister saa den almindelige finansielle Tilstand i et rosenfarvet Lys. Han har selvfølgelig Ret i, at i Bunden er vort Finansvæsen sundt, som vort hele Samfunds Erhvervsliv maa siges at være sundt. Men ikke mindre rigtigt er det — allerede det sidst aflagte Statsregnskab og det nuværende Finanslovsforslag vise Nødvendigheden deraf — at komme til en ret gennemgribende Omformning af vore Finansforhold, for at vi skulde kunne naa til virkelig Sundhed i vor Statshusholdning. Det er jo kun rent pro forma, som det ogsaa erkendtes af den højtærede Finansminister, at dette Budget balancerer. Det balancerer kun ved Hjælp af Laanet paa 3½ Mill. Kr., og vi vide jo alle, at inden Finanslovsforslaget har forladt os og modtaget kongelig Sanktion, vil denne Underbalance være stegen meget væsentlig. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Philipsen) havde ganske Ret i, og det kan man sige med Sikkerhed, at det vil endeligt komme til at se overmaade meget anderledes ud, end som det nu foreligger for os. Og er det Tilfældet allerede med dette Finanslovsforslag, er det jo i endnu højere Grad Tilfældet, hvis vi se ud i Fremtiden. Det er i høj Grad anerkendelsesværdigt, at man fra Ministerbordet understreger Ordet Sparsommelighed. Det er sikkert, at det kunde vi i høj Grad trænge til. Men det er jo ingen Hemmelighed for os, at der forestaar en Række Forslag, som ville medføre betydelige Udgiftsforøgelser, baade Lønningsforslag, Forslag om store Byggeforetagender og forskellige andre Ting. Der er jo ingen, som kan vente — det ventes sikkert heller ikke fra Ministeriets Side —, at man kan standse den Udviklingsgang, som gaar i Retning af, at Statsmagten griber om sig. Det finder Sted i alle Lande, og det finder ogsaa Sted i vort Samfund. Jeg hører til dem,